

מדוע התינוק שלי עדיין לא זוחל?

תיאור מקרה: עבודה עם עידו בן 8 חודשים השנה ב"שיטת שלהב"

עידו בן ה-8 חודשים, ילד לשני להוריו, אמו, עורכת דין במקצועה, הביאה את עידו לשיעור כשהוא ישוב בתוך עגלה. היא סיפרה כי היא מודאגת מכך שעידו עדיין לא זוחל. לשאלתי האם הוא מתהפך, ענתה "לפעמים". בזמן השיחה עם האם, נשאר עידו בתוך העגלה, ולא הראה עניין או מעורבות במתרחש סביבו. הוא ישב במין פאסיביות, לא שיחק בצעצוע וגם לא הראה יוזמה לתקשורת עם האם או איתי. אחזתי בכף ידו, הצגתי את שמי, הצבעתי עליו ואמרתי "אתה עידו", הצבעתי על כף ידו ואמרתי "הנה היד של עידו", ואף מניתי את חמש אצבעותיו. בכך למעשה יצרתי תקשורת המאפשרת גם מגע וגם עניין משותף סביב אצבעות היד. גם המגע העמוק והברור באצבעות, עזר בהפניית תשומת הלב שלו. הוא הביט בעיני, בשפתי המדברות, ואף הניע את שפתיו תוך כדי מניית האצבעות, מעין התחלה של מלמול.

בשלב זה, עידו הושיט את ידו, הצביע לעבר מדף הצעצועים, והשמיע קולות המיה. האם ניגשה מיד למדף והוציאה צעצוע. שאלה אותו "את זה?", ונתנה לו את הצעצוע. היא סיפרה שתמונה זו חוזרת על עצמה לעיתים קרובות, כאשר עידו משתמש באם כדי להשיג את מבוקשו.

האם הוסיפה כי גם בבית, עידו בוכה כשהיא שמה אותו על הרצפה. כשהיא מושיבה אותו על הרצפה, יש צורך לתמוך בו משום שהוא נופל ולא יודע להשתמש בידיו לתמיכה. כל אלו מובילים לכך שעידו מבלה את רוב שעות הערות שלו בעגלה.

ניכר כי לעידו רפרטואר מצומצם של תנועה במרחב,

בשני המפגשים הראשונים, השיעורים התמקדו במתן מגעים המלמדים אותו את גבולות גופו. תוך כדי משחק, הובלתי את עידו מהגב דרך הצד לבטן ובחזרה, זאת כאשר פעם היד מובילה ופעם הרגל. ניכר כי עידו מראה הנאה בתנועה והאם קיבלה הדרכה כיצד לבצע את התנועות הללו עם עידו מספר פעמים ביום.

בהדרגה, עידו למד לעמוד על ברכיו ליד שרפרף ובתיפוף על גבי השרפרף לסירוגין ובמקצבים שונים, כדי לעודד שימוש בידיים והנעה של חגורת הכתפיים אלו תנועות של קדם-זחילה.

תוך כדי משחק, עידו דחף את השרפרף קדימה, ובאופן ספונטני, הברכיים התקדמו בעקבותיו. מכאן לזחילה על שש הדרך היתה קצרה.

שימוש במקצבים שונים העשירו את הלמידה. הלמידה נטמעת כאשר מגרים מספר ערוצים בו-זמנית.

עם הלמידה של תנועות ומנחים שונים, התרחבו גם מגוון המבעים הקוליים של עידו.

בתום שישה מפגשים, עידו החל לנוע במרחב וחל שינוי משמעותי בחיוניות שלו ואילו האם דיווחה על כך שהוא פחות בוכה ומתלונן.

המצב החדש יצר שינוי, הן אצל עידו והן אצל אימו: אצל עידו התפתחה תחושת עצמי שבאה לידי ביטוי ביותר יוזמה והנאה מתנועה, ואילו אצל האם התפתחה קבלת הנפרדות מבנה.

הסברתי לאם כי התהליך שהיא היתה עדה לו, שייך לעקרונות של שיטת שלהב, לפיהם השיעור אינו מכוון ללמד את עידו לזחול ולהגיע לאחת מאבני הדרך ההתפתחותיות, אלא החשיפה לתנועות מגוונות, תוך הנאה מן המשחק, הם אלו שהביאו אותו לחקור בעצמו את גופו ואת סביבתו והתוצאה היא השגת הזחילה והנאה להיות אקטיבי.

החוויה של הצלחה והנאה הם דשן מזין להתפתחות עתידית.

מאת ד"ר חוה שלהב, מרכזת [קורס מדריכי שיטת שלהב](#) Child'Space - לליווי והעשרה התפתחותית לתינוקות ולהורים, במכללה האקדמית [בוינגייט](#)